

*A*kevély kútágas

Hol volt, hol nem volt, hetedhét országon, még az, Óperenciás-tengeren is túl, volt egy erőst kevély kútágas. Kevélykedett ez a kútágas, mert ő húzta fel a vizet a kútból, s örökké dicsekedett, hogy nélküle még inni se tudnának. Hogy, hogy nem egyszer egy kakaska elkezdett kaparászni a kútágasnak a tövében." A kútágas annyira megmérgeződött, hogy kiborult bánatában. - Na, ha te kiborultál, akkor én is kitépem a farkamat - mondta a kakaska. S fogta magát, s mind kitépte a farkát. Meglátta ezt egy nagy diófa. Azt mondja a diófa: - Hát ugyan bizony, te kakaska, miért tépted ki ilyen csúful a farkadat? - Hát hogyan téptem volna, mikor odamentem, hogy a kútágas tövében egy kicsit kaparásszak, s a kútágas bánatában kiborult, akkor én is kitéptem a farkamat. - Ha te kitépted a farkadat, akkor én is lehullatom az ágaimat, leveleimet - mondta a diófa. S az bizony úgy lehullatta, hogy azon még egy szál se maradt. Odamegy egy őz a két kicsi fiával, hogy megpihenjen a diófa alatt, s hát ott nem tudott megpihenni. Nem volt ott semmiféle árnyék. - Hallod-e, te diófa, hát még a tegnap olyan szépen zöldelltél, ágaid, leveleid voltak, hát most hol vannak? - Hát, tudod-e, őzike, az úgy volt, hogy a kakaska elment a kútágashoz kaparászni, s a kútágas bánatában kiborult, s a kakaska kitépte a farkát. S én lehullattam az ágaimat, leveleimet. - Na, ha lehullattad - mondja az őz-, akkor én is elkergetem a két kicsi fiamat. - S fogta s elhajtotta őket magától. Nahát, elmegy az őz egyedül a vízre inni, s azt kérdezi a forrásvíz: - Hallod-e, te őz, hát hol van neked a két kicsi fiad? Örökké hárman jöttetek ide vizet inni. S most csak egyedül vagy. - Hej! - nagyot sóhajtott az őz. - Ez úgy volt, hogy a kiskakas kiment a kevély kútágashoz kaparászni, s a kútágas bánatában kiborult, s akkor a kakaska is kitépte a farkát. S ezért a diófa lehullatta ágait, leveleit, s én is elhajtottam magamtól a két kicsi fiamat. Boldoguljanak, ahogy tudnak. - Ha ez így van - azt mondja a folyóvíz -, akkor én bizony vérré változom. - S abban a szent helyben vérré változott. Nahát, megy egyszer az eladó leány, hogy a folyóvízből vizet merítsen a korsójával. Mikor odaért, összecsapta a kezét: - Jézus, Mária, Szent József, ne hagyj el! Hát édes vizem, te hogyhogy vérré változtál? Mi történt? Hát a víz elkezdte sorolni, hogy né, mi történt: - A kakaska kaparászott a kútágasnak a tövében, s az kiborult, a kakas kitépte bánatában a farkát, a diófa lehullatta ágait, leveleit, az őz elüzte magától két kicsi fiát, s ezért én vérré változtam. - Na, ha ez így van - azt mondja a leány -, akkor én is a fejemhez verem a korsót. - S a fejéhez verte a korsót, hogy az darabokra törött, csak a füle maradt meg, s nagy véres fejjel hazament. Mikor meglátta az anyja, felkiáltott rémületében: - Jaj, édes leányom, hát téged mi lelt? Ki vert meg, ugyan bizony? Azt feleli a leány: - Jaj, édesanyám, tudja-e, mi történt? A kakaska kiment a kevély kútágashoz kaparászni, s a kútágas kiborult bánatában, a kakaska kitépte azért a farkát, a diófa lehullatta az ágait, leveleit, az őz elüzte két kicsi fiát, a víz vérré változott, s ezért én fejemhez vertem a korsót bánatomban. Az asszony éppen tésztát dagasztott, s így szólt: - Na, ha ez így van, ezt a tésztát én mind a falra kenem. S az egész nagyteknő tésztát mind felkente a falra. Jön haza az ember, s látja a falat, hogy mind tele van tésztával, s kérdi: - Hát ugyan mi történt? Hogy itt minden tiszta tészta? Az asszony elkezdte mesélni: - Hallod-e, mi történt? A kakaska kiment a kevély kútágashoz kaparászni, s addig kaparászott, hogy a kevély kútágas kiborult, s akkor a kakaska kitépte a farkát bánatában, a diófa lehullatta ágait, leveleit, az őz elüzte két fiát, a víz vérré változott, a leányunk a fejéhez verte a korsót, s ezért én felkentem a tésztát, amit dagasztottam ezzel a teknővel, ne, mind a falra. - Na, ha így van - búszult neki az ember -, akkor levágom a kacskaringós bajuszomat. - Nagyon szép kacskaringós bajusza volt, vette az ollót, s mind a kétfelől levágta. Jön haza a legény. Mikor meglátta az apját, hát erőst elcsodálkozott. - Ugyan bizony mi történt kenddel, édesapám? Be szép kacskaringós bajusza volt, hát az hol van? - Hallod-e, édes fiam, mi történt? S elkezdte mondani az ember: - A kakaska kiment a kevély

kútágashoz kaparászni, s addig kaparászott, amíg a kevély kútágas kiborult bánatában. A kakaska kitepte a farkát, a diófa lehullatta ágait, leveleit, az őz elkergette a két kicsi fiát, a víz vérré változott, a húgod a korsót a fejéhez verte, anyád a tésztát a falra kente, s ezért én levágtam a kacskaringós bajuszomat. - Na, ha ez így van - azt mondja a legény -, hat ökrünk van az istállóban, én bizony mind a hat ökörnek levágom a lábát. Azzal kiment az istállóba, elővette a fejszét, hogy levágja a hat ökörnek a lábát. Hogy, hogy nem, éppen akkor odavetődött egy huszár. - Mi dolog van itt? - kérdi. - Mi dolog? Megyek az istállóba, levágom a hat ökrünknek a lábát. - Hát azt ugyan bizony miért? Elkezdi mondani a legény elejétől, hogy mi történt, s miért akarja levágni a hat ökörnek a lábát. - Levágom én mindjárt nektek! - mérgesedett meg a huszár. - Esze fogyottak! Ide azt a hat ökröt! - S kivezette az istállóból a hat ökröt, elvitte a vásárra, s jó pénzért eladta, de nem adott ezeknek belőle még egy fillért se. Hanem a huszár megházasodott abból a pénzből. Elvett egy szép, ügyes leányt, világraszóló lakodalmat csaptak, s még ma is élnek, ha meg nem haltak. Itt a vége, fuss el véle!